

NBA-onderzoek naar uitgebreide controleverklaring

9 september 2015

Controleverklaringen van accountants bevatten meer informatie voor gebruikers van de jaarrekening dan voorheen. Ook geven sommige accountants in hun verklaringen meer uitleg dan vereist. Dat blijkt uit onderzoek van de beroepsorganisatie van accountants NBA naar toepassing van de nieuwe, uitgebreide controleverklaring.

Gebruik verplicht

Vanaf 2014 is gebruik van de uitgebreide controleverklaring verplicht voor alle organisaties van openbaar belang in Nederland. Om te zien hoe hier in de praktijk invulling aan wordt gegeven heeft de NBA de verklaringen bij de jaarrekeningen van 77 ondernemingen onderzocht. De uitgebreide controleverklaring is onderdeel van het verbeterplan voor de accountantssector, dat eind september 2014 is gepresenteerd.

Alle onderzochte controleverklaringen bevatten de vereiste informatie over materialiteit, reikwijdte van de groepscontrole en kernpunten. In twee verklaringen was de accountant genoodzaakt tot het opnemen van een aparte paragraaf over onzekerheid van materieel belang inzake de continuïteit. In twee andere verklaringen wordt de continuïteit genoemd in een kernpunt van de controle. Accountants maken veelvuldig gebruik van de in controlestandaard 702N opgenomen voorbeeldtekst.

Materialiteit

In alle onderzochte gevallen worden bedragen genoemd voor de gehanteerde materialiteit, maar deze lopen erg uiteen. Meestal is 'winst voor belasting' of een variatie hierop het uitgangspunt. Vijf procent is het meest toegepaste percentage. Accountants leggen in beperkte mate uit waarom een bepaalde materialiteit is gebruikt. Ook een toelichting op de kwalitatieve aspecten van de materialiteit komt niet vaak voor. Waar van toepassing geven de accountants wel aan hoe de controle van groepsonderdelen is uitgevoerd.

Kernpunten

Per controleverklaring worden gemiddeld vier kernpunten genoemd, maar niet altijd wordt het belang hiervan toegelicht. Meestal wordt verwezen naar een toelichting of vermelding in de jaarstukken. Goodwill komt als kernpunt het meest voor. Accountants noemen ook kernpunten die specifiek zijn voor een bepaalde sector of onderneming, maar de beschrijving hiervan is niet in alle gevallen concreet. Sommige accountants geven per kernpunt aan wat zij hebben vastgesteld.

Kantoorroulatie

De betrokken accountants zijn op één na werkzaam bij een Big 4 accountantsorganisatie. In de meeste gevallen zijn zij door de algemene vergadering van aandeelhouders benoemd. Uit de verstrekte informatie blijkt niet altijd hoeveel jaar een accountantsorganisatie aaneengesloten betrokken is bij een controle. Er wordt wel rekening gehouden met de wettelijk verplichte kantoorroulatie, die op 1 januari 2016 in werking treedt.

Nederland loopt met de uitgebreide controleverklaring vooruit op nieuwe IAASB Standaarden die voor het eerst over boekjaar 2016 van toepassing worden. Meer inzicht in de controleverklaring draagt bij aan het vertrouwen van gebruikers in het werk van de accountant.

[Inzicht in de uitgebreide controleverklaring; toepassing van Standaard 702N over boekjaar 2014](#)

PDF 5,48 MB